

I vilken utsträckning ska alternativmedicin räknas till new age? Författarna benar i frågan lokalt i Dalarna.

Religion kontra nyandlighet

bok

Liselotte Frisk och Peter Åkerbäck:
Den mediterande dalahästen: Religion på nya arenor i samtidens Sverige (Dialogos)

DIALOGOS FÖRLAG ger ut flera intressanta böcker i religionsvetenskap. I *Den mediterande dalahästen* studeras hur nyandliga strömningar kommer till uttryck på lokal nivå. Författarna – Liselotte Frisk och Peter Åkerbäck – är båda religionshistoriker vid Högskolan Dalarna. (Frisk är dessutom professor i ämnet.)

Var ska gränsen dras mellan religion och nyandlighet – mellan tro och vidskepelse? I vilken utsträckning ska alternativmedicinska behandlingar räknas till new age? Författarna menar att det inte finns några enkla svar på dessa frågor. De hänvisar till olika teoretiker med skilda uppfattningar. Själva utgår de från Jonathan Z Smiths distinktion mellan religion här, där och varsomhelst. "Religion här" syftar till exempel på den enskildes böneliv i hemmet. "Religion där" är sådant som praktiseras i etablerade kyrkor och samfund medan "religion varsomhelst" utövas av privata terapeuter, på kursgårdar eller i organisationer.

FÖR ATT NÅGOT skall räknas som nyandligt ska detta ha ett existentiellt eller överempiriskt innehåll. Frisk och Åkerbäck räknar här även in homeopatin, något som praktiserande homeopater knappast skulle hålla

Nyandliga strömningar i Dalarna problematiseras i boken "Den mediterande dalahästen".

med om. (Dessa är ofta Jehovas vittnen, något som författarna inte uppmärksammat.)

Alternativa terapier utövas till största delen av kvinnor, som av tradition haft en omhändertagande könsroll. Den etablerade religionen ses däremot i nyandliga kretsar som manlig och auktoritär. När kyrkan vill befria människan från hennes synder, syftar nyandliga terapier i stället till kroppslig hälsa, själslig harmoni och personlig utveckling.

Yoga, akupunktur och mindfulness har på senare år börjat accepteras inom den etablerade sjukvården. Detta har lett till motstånd från en del kristna grupper. Författarna påpekar att Svenska kyrkan, som är ovanligt stark i Dalarna, i detta fall har en mer öppen attityd än frikyrkorna.

INGEMAR ANDERSSON